

naiset pitävänsä myyjäiset ensi kuun 28 p. Ihmotan siitä myöhemmin, että kuinka komiat niistä tulekaan. Alkueria kuitenkin ovat olleet, joten en laule, että ne hyvät humalat hukkaant menee...

Utensa jäsenenä osastoon yhtyi Edvin Noponen. Tervetuloa vaan joukkoomme.

"Treenatkaa järkeänne", sanotaan "Lapatossussa". Samaa sanon minäkin, sillä näkkääs, asja on sillä tavalla, että meille saapu luennoitsija huhutk. 9-10-11-12 päivinä. Silloin pitäisi jokaisen, joka vaan lynnelle kykenee, mennä luentoja kuulemaan. Sinne ainakin yrittää päästä "this girl". Luennot tapahtuu samassa paikassa, missä tavallisesti kokouksetkin pidämme. Siis mennään kaikkiin joukolla hakemaan sitä päättämme. Sillä tieto on valta!

Mitä kumman vehkeitä on näillä pililadelphialaisilla, ne kun meinaavat perustaa kristillisiä seurakuntia tänään. Täällä on jo jonkun aikaa käyty sielunpaimen meitä herättelemässä, ja on hän joita kuita saanut herätetyksiin jo. Eräsikin naisimäinen on niin kovasti innostunut, että lupasi ruveta sellaiseksi saarnaajaksi, ettei mikään sosialisti saisi heillä kokouksen pitaa varten. No olla, sillä tavalla teidän pitääkin juuri tehdä, että me kaikki kadonneet lampaat kokoonnuttaisi meidän paimenemme ja kerjäsijämme ympärille. Hm, tulleetkohan mitään siitä seurakunnasta. En ainakaan laule, sillä arvaahan jokuhan, että me tarvitsemme kaikkea muuta, mutta emme sielunpaimenta.

Onhan meillä työläisillä kylliksi työkainen ja kaitainen tie kuljettavanaamme. Miksi sitä rupeaisimme sitten vielä tuskaisemmaksi tekemään, yhtymällä seurakuntaan, joka parhaansa mukaan koettaa pimitellä työläisten silmät. Ei, ei! Kulkemaan vaan sitä tietä, jonka sosialistien esittäjät ovat meille viiluttaneet. Se tie ei näytä meille kyllä kirkasta kruunua, mutta se näyttää meille sen täällä eläessämme, nimittäin vapauden ja yhdenvertaisuuden. Sitä vaan kaikki tavoitellaamme ja sen puolesta taistellaamme.

Oisi kai vielä jotakin tiedottamista, mutta en kuolemaksenikään muista, että mitä? Mutta sitten kun muistuu mieleen, niin piirtelen jälleen.

Toveruudella, HILSU.

TACOMA, WASH.

Suuria on tulossa täällä meidän kylässämme 18 p:nä on ne Washingtonin valtion suurmiehet koolla. Siellä sitä päätetään puolueemme asiota. Toivoisin etteivät idän malliin varsin kovakouraisesti pitetisi tätä meidän Toveritar-lehteämme. Luulenpa ettei niin tapahdu, sillä me kun olemme sen lehden ilkeimpiä lukijoita ja saamme sen sisällön tuoreempaa luukeasimme, ettei taritte iläisten tavoin Lapatossun palstoilta pohja Toverittaren uutisia. Ei heilitetä naiset! Valhdetaan me vaan ajatuksiamme lehtemme palstoilla niistä kysymyksistä, mitkä ovat meille jokapäiväisessä elämässämme tarpeen. Olettekos hullumpaa kuultoot, kun nämä meidän luokkatietoiset toverimme sanovat nämät porvarilliset? Jos kukaan niin me työläiset juuri tarvitsemme opetusta säästäväisyydestä. Minun luullakseni silloin on kaikki porvarillista, jos tämäkin. Jos neuvoo käytännöllisiä ja samalla vähemmän maksavien ruokien keittotapaa. Miksi ette te siellä sanomalehtisapassanne palaa vanhaan tapaan: ludo hyppysten kanssa, kun nyt hankitte uudemman ajan koneita työmme helpottamiseksi ja vähemmän maksavaksi teette työmme.

Avioliittokysymyksessä ei miestäni päästy edes asian ytimeenkään, kun se jo topattiin. Saa se minun puolestani loppuakin, sillä minä en jaksaisi yksinään kummaltakaan puolelta katsottuna, mutta paljon on vielä punasenkki kortin kantavia miehiä, jotka kohtelevat mitä alhaisimmasti naisstovereita.

Palvelijatarkeyksyksessä saunoin jo sanottavani, että pieni ammatin opetus on meille itsellemme hyödyksi. Sillä en näe mitään porvarillista oleen Toverittaren palstoilla. Mitä tu-

lee paikkakuntakirjeisiin, niin mielestäni niitä on oltava, vaikka jotkut sanoivat ne turhanaikaisiksi. Minkä sille mahtaa että ei kaikilla paikkakunnilla saada neroja kirjeenvaihtajiksi, jotka pystyisivät opettavia kirjoituksia laatimaan.

Siis toivon olisi, että ei Selma-fäti näistä nankumisista välittäisi. Eteenpäin vaan! Siitä paljon tykätään, josta paljon puhutaan!

Se suuri uutinen, mikä minulla on kaikille tocomalaisille ja lähiseutu-laisille, sanottava on, että 31 p. sotajumalan kanssa tulee Seattlen näytelmäseura tänne näyttelymään oikein suurkaupungin malliin kaksi näytöskappaleta ja monta muuta lystiä tulee oimaan, jotka Seattlen toverit ovat luvanneet antaa nhdä 25 sentillä. Siis nyt näyttäkäämme seattle-laisille kuinka suurlukuisen sakkimeitä "finnejä" on. Tehkää niin hyvin ja tulkaa nauttimaan tekin, joiden mielestä me tocomalaiset olemme jokapäiväisiä. Onhan totta että meitä aina täällä nhdään, mutta ensikerran nhdään seattlelaisten toverien esitystä ja kaikki nämä rahat tulevat siihen Seattlen uuteen temppeleihin, joka siellä tulee rakennettavaksi, johon meitä tocomalaiset ehkä tulevaisuudessa, enamme mennä näitä tullaan parostamaan.

Modestini nämä terähdäiset vierasleikat ovat mitä viikistävimpiä ja samalla erittäin. Siis tervetuloa! Ompeluseuran kokountuu Mrs. Johnsonin asunnolla 22 p:nä, So. Tacomassa. AGLO.

BIG LAKE, WASH.

Nyt piirrän ensi kerran lehdän palstolle, koska en ole milloinkaan nähnyt täältä kirjoitusta ja olen puoltosta vuotta luenut Toveritar-lehteä oikein mielenkiinnolla. Meitä on täällä kaksi ja puoli perhettä suomalaisia. Me olemme kolkin 17:n päivän illalla McMurryssa sosialistien iltoissa eli heidän tanssilehtisaan. Siellä oli kyllä hauskaa jämmääkin ja odotin vielä hengen hilaisuudessa, jos olisi ollut tilaisuus päästä jäseneksi, vaan ei lukaan kukaan kehottavaa sanaa. Eikö he kansalaiset tieneet, että vieraan kyläläisenin voisi yhtyä osastoon ja seurata yhteisyrinöitä? Kuulin joitainkin isäntämiehesten keuhkeen meitä vanhoilliseksi, vaikka laulen, ettemme ole niinkään sielustamme köyhiä sosialismin nähden.

Tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille, piirsi toveruudella, BERGIN MUIJA.

BOWIE, B.C., CAN.

Harvoin näkee kirjoituksia täältä Bowliesta Toverittaren palstoilla. Se on vissiin aynnä siihen etteivät naiset viitsi järkeän niin paljon vaivata, että kirjoittaisivat. Kyllähän ässä kylässä osaisi joka nainen tämän verran kirjoittaa kuin minäkin.

Tämä on pieni farmikylä. Meitä suomalaisia on täällä kannonrikkojina neljätoista farmaria ja on meillä koulu omassa kylässämme 12:sta oppilaalla. Neljä vuotta sitten, kun minä tulin Suomesta tänne British Columbiassa, hyvin tämä paikka näytti ensimmäisinä vuosina minulle tukalalta, kun minun oli niin kovasti ikävä Suomeen. Sekin minulle läski ikävää, kun piti jäädä lasten kanssa päiväksi, kun mieheni lähti ammuisin töihin kello seitsemältä ja vasta illalla kello kuusi pääsi pois, kun piti komppanille työntää. Sitte kun minä olin ollut vähän aikaa täällä, niin meille tuli sellainen tunma, että eiköhän oteta maata ja ruveta farmaamaan. Mieheni sanoi: "Olen minä nyt jo työntänyt komppanille monta vuotta". Nyt me asummme maalla C.P. Rin rautatien varrella.

Olin unohtaa sanomatta, että kylästämme kävi kuolema hakemassa nuorella iällä olevan Mrs. Liina Tiitun, joka jätti järkeensä suremaan miehensä kahden pikkutytön kanssa, jotka nyt ovat ilman äidin heillää hoitoa, kun sänmunut on äidin silmä, käsi heillä kylmennynt, pois ovat menneet äidin neuvot, sydän kun on kylmennynt.

Olisi hauskaa, että toisetkin naiset täällä kirjoittaisivat. Hauskaa kesää toivoo kaikille, AKKA.

PAKINAA MONESSENISTA, PA.

Ensin tervehdys Toverittaren laajalle lukijakunnalle täältä meidän suvussessa kaupungistamme. Eipä näy usein täältä kirjoituksia lehtemme palstoilla, vaikka meitä naisia on täällä siksi paljon, että voisimme avustaa Toverittara kirjoituksillamme vaikkapa ei muuta kuin edes kerran kahdessa viikossa, ettei tulisi raskuukseksi. Ja sitten näkisi muikin maailma, että ei täällä sentään nukuta, vaikka muuten ollaan hiljaisia. Otetaanpa esimerkiksi lapsista, että hekin koettavat parhaansa ja usein heiltä onkin kirjoituksia lasten osastossa.

T.k. 10 p. esitti näytelmäseura kappaleen nimeltä "Suuri parjaaja". Esitys sujui hyvin ja kappale sisältyttään oli aivan mainio tuomaan esiin mitä parjaus saa aikaan. No niin, enpä laule, että katsomolla olisi ollut sellaisia... sillä ei hän olisi voinut olla punastumatta.

No nyt me akat... ukot ensin, polkamiehet sitte ja nyt vasta akat... No mitä nyt sitte akat? Ole toki maltillinen ja odota. Meillä on lltamant t.k. viimeisenä lauantaina. Siellä tulee oimaan arvokkaita käsitöitä, ja ja. No mitä vielä? En sano enempää, sillä tule itse silloin haallile, mutta te rakkaat aviopuoliset, heittäkää pussin suuta, ettei yhdessä löymme paikka-veltoita. Siis 31 päivä maaliskuuta...

Tov. Hilja ja Emil Niemi muuttavat pois paikkakunnalta. Heissä osasto menettää kaksi alkeraa toimintahenkilöä, erittäinkin Hiljassa näytelmäseura menettää innokkaan jäsenen, sillä hän on parhaista näyttelijöistämme, vaan toivokaamme, että hän siellä, missä taas kotinsa pystyttää, olisi yhtä innokas kuin täälläkin meidän joukossamme oli. Ehkä sitä on taas tässä yhdeksi kertaa. Nyt, akat ja tytöt, on jonkun toisen vuoro, siis vuorotellen. MINN ENSIN.

BUTTE, MONT.

Viimeisten kolmen viikon kuluessa on tapahtunut yhdeksän tapaturmaista kuolemaa 6 kaivannossa, yksi C. N. ratapihalla, yksi ammuttiin Park and Main kadun nurkassa, yksi löydettiin jostain vanhasta tunnelista kuolleena eikä polaista edes tunnettu moneen päivään. Aivan kuin sattumalta jotkut miehet menivät hautausmaahan ja tuusivat miehen ja kertoivat hänen olleen jo toista vuotta tuon samaisen tunnelin asukkaana. Hän oli kaivostyöläisiltä ollut pyytämässä eväitä järkeitä joka ilta ja samu tunnelin suulla, kun miehet palasivat työstä ja nukkui yönsä jossain nurkassa samaisessa tunnelissa, josta sitten lopuksi löydettiin hänen ruumiinsa. Ja sitten yksi 65-vuotias kaivostyöläinen sekotti myrkyä aamiaisteehensä niin suuren määrän, että puoli tuntia myöhemmin kuoli myrkyr tuottamasta vaikutuksesta. Paikkakunnan päivälehdte sanovat, että ukko otti myrkyä tilapäisessä mielenhäiriössä. Oisi heiti sanonut oikein, että jatkuvassa nälässä ja puutteessa, niin juttu olisi ollut selvempi.

Mustaan kurkkumätään kuoli kans. Fred. Hellsten ainoat lapset, tyttö 10 v. ja poika 8 v. ja muihin sekalaisiin tauteihin on kuollut kans. Andrew Ranta, John Mainio, John Mäki, Hannes Lehtonen, Victor Lepistö ja Jacob Viinamäki ja 34 vieraskielistä. En rupea nimittämään kaikkia, se tulisi kovin pitkä lista nimää, iät vaihdellen 3 kuukaudesta 83 vuoteen. - Terveyslautakuntakin on jo alkanut höristää korviaan, että mistä moinen kuolevalausu johtuu. Loppujen lopuksi pääsivät siihen tulokseen, että kun sivukäytävälle syletään. Tietysti sekini on yhtenä hyvänä tekijänä, vaan eiköhän siinä ole monta muuta tehoisampaa syytä ainakin lapsiin nähden ja työikäisiinkin vaikuttaa huonot asu-olot ja puutteellinen ravinto.

Viime viikolla potkivat jotkut heimoistemme toverinsa hengiltä pois jossain E. Granite kadun varrella. Kapulajussit kun kerkesivät paikalle kutsuivat hautaustoimittajan, joka tulkittiin heti ja korjasi potkitun sinne mihin kuului. Mes pestiin ja laitettiin kuntoon, hautaustoimittajan alkaessa ajella mieheltä partaa pois (tylsällä veitsellä), niin silloin kuol-

lut kimposi istuulle laudallaan, li-vautti partoria nenän katolle ja sanoi, että ei sitä kuolleittenkaan leuka-aiyentia tarvitse sentään illan kanssa poikki krapata. No ei muuta kun aika kiiireellä hospitaaliin, vaan miehemme ei ollut sielläkään tyytyväinen, joten täytyivät viedä putkaan lopuksi, miettimään sen partaveitsen tylsyyttä. Pian se halusi sieltäkin pois ja pääsiikin.

Tällä viikolla taas kaksi miestä joutuivat ampumaan tuijainasa hel-luja. En ole viitsinyt seurata ovatko miehet saaneet heilulta edes henkeä alkereettyä, sen tiedän että lapsia on kummassakin perheessä. Ja sen myös tiedän, että ei ainakaan sessa-lismi ole näitäkään koteja hajottanut.

Ilmat ovat olleet kylmiä, lunta tulee viikkokaupalla joka päivä vaan niin sakeasti ettei sekään sovi.

MUORI H-I.

P. S. - Veskalusa ja Leonard kaviannoissa riehuu tuli, joka sat alkunsa vanhaan stooihin pankotusta kuusasta. Yksi työnohtaja alkoi heti miehiä komeentaa palavaan siitiin, vaan miehet kieltäytyivät menemästä semmoiseen paikkaan, jossa tiesivät varmaan menettävänsä henkensä. Tästäkö työhöhtöä kimpaan-tui alkoi nimellä työläisillään kal-kentaisilla nimityksillä. Miellet sanolivat, että on siinä sinullekin "sensi" näyttää hermojesi lujuttu, ala mennä itse Herru viikoksihän Betti, eikä pitkää aikaa kuluutakaan, kun henki oli jättänyt herran ja ruumiis lösköttiin 3 tuntia myöhemmin val-tarifille, siinä oli uumattansa loppu.

NEWARK, N. J.

Osaston kokouksessa maalisk. 11 p:nä päätettiin ostaa osastolle osake New Yorkin suomal. naisten osuuskunnasta. Osakkeita halutaan saavat ostaa niitä A. Jämsältä. Toivon, että tytöt ymmärtäisivät tehtävänsä tässä asiassa.

Myöskin päätettiin alkaa pitämään lausen sarjoittamia, miehet toimien iltaan ensiksi. Miesten suut näkyy olevan niin "vehnusehjän", tahtavat valmistaa iltoitansa jetaia aivan o-dotamattomasti. No sittepihän nhdään kun aika joutuu. Mutta varttokaahan miehet, jalka naisten vuoro joutuu. Enpä puhukaan nyt tämän enempää.

Puoluelehtien levityskilpailu on myöskin käynnissä. Koortakaahan pitää kilpailuun osaa ottaneet Annille puoliamme, sillä hän kuuluu tekeväin kauppaan kuin silloin. Niin pitääkin! Ompeluseura on jo täydessä tuoluusa ollut pitku talvea, vaikka siitä ei ole huudettu. Jolla ei ole vielä ompeluseuran töitä, saavat niitä allekirjoittaneelta. Kaikki naiset nyt vaan neuja ja haskall käteen, että saamme pystyyn oikein komeat myyjäiset.

Useita osaston jäseniä on muuttanut toisille paikkakunnille työvoimeansa kaupalle, ollen tämä vaihako osastollemme, kun menetti alkueria ja innokkaita toimihenkilöitä, kuten Anna Kutvonen, Armas Karhunen ja Kalle Salo. Toivon sama innostusta saman asian eteen toisillakin paikkakunnilla. Ja teille Anna ja Armas onnea ilankakkisiksi ajoiksi oikein Porvoon matalla! EDLA.

BELDEN, N. D.

Pitänee kai piirtää joku rivi tämän kylän kuolemisia, koskapa ovat minut uutisten kirjoittajaksi määränneet.

T. k. 4 p. oli osaston kokous Väinö Kuffalin talolla, jossa keskusteltiin etupäässä haalia koskevista asioista. M.m. päätettiin laittaa uusi piano, jonka tulemme saamaan Husa & Johnsonin välityksellä.

Jäseneksi osastoon yhtyi Wm. Hill. Herätettiin etoon myös entinen nyrkkilehti "Kehittäjä", joka uuden syntymisen kautta sai nimekseen "Kehittäjä". Ja se ilmestyy ensi kokouksessa J. W. Husan toimittamana. Päätettiin myös laittaa kahvia ja leivoksia kokoustilaisuuksiin, jota vasten valittiin n.s. soppakomitea, joka huolehtii ensi kokoukseen syötävät ja juotavat. Mennäänpä silloin kaikkiin haallile 1 p. huhtikuuta. Uudet jäsenet tervetulleita. Osaston toimesta oli hauska illanvietto t.k. 11 p:nä.

Tässä tilaisuudessa olisi pitänyt olla toveri Mooses Habi pitämässä puheen, vaan hänpäs ei suvannutkaan viipyä paikkakunnalla kuin ai-